

Joanna
Szczerbaty **MOJE**
ŻYCIE jak wyjść
z toksycznych
relacji
Z NARCYZEM

© Wydawnictwo WAM, 2025

Opieka redakcyjna: Sławomir Rusin
Redakcja: Elżbieta Wiater
Korekta: Monika Karolczuk
Projekt okładki: Marcin Jakubionek
Skład: Lucyna Sterczewska

Pamiętaj! Książka to bardzo ważne wsparcie,
ale nie zastąpi terapii czy pomocy specjalisty.

ISBN: 978-83-277-4242-1

MANDO

ul. Kopernika 26 • 31-501 Kraków
tel. 12 62 93 200
www.wydawnictwomando.pl

DZIAŁ HANDLOWY

tel. 12 62 93 254-255
e-mail: handel@wydawnictwomando.pl

Druk i oprawa: AMW • Wrocław

Publikację wydrukowano na papierze Ecco book cream 70 g vol. 2.0
dostarczonym przez Antalis Poland Sp. z o.o

SPIS TREŚCI

PREZES I KOCHANKI	5
Mała dziewczynka	5
Studia	7
Żona	9
Bluszcz i podnózek	10
Wychodzenie	11
WIELKI DYREKTOR W WIELKIM MIEŚCIE	13
Dzieci	13
Upadek	15
Rozstanie	16
KOBIETA-MODLISZKA	19
Jak się poznaliśmy	19
Wulkan w łóżku	20
Znikanie	21
MISZCZ MISZCZÓW	23
Sam w dużym domu	23
Ciąże	24
Coaching pełną parą	24
FACET Z KANAPY	27
Urodzony dyrektor	27
Kanapa jak gniazdo	28
Narcyzie, rusz się!	29

180   **Moje życie z narcyzem**

ZABAWA W CHOWANEGO	31
Przebranie	31
Kłamstwo	32
PAN I JEGO RODZINA	33
Jakby żona	33
Ten jeden wyjazd	34
KONTROLA NA ZAWSZE	35
Rozstanie	35
Stalking	36
Kiedy tylko śmierć może dać wolność	37
DOBRY CHŁOPAK	39
Randkowanie	39
PO ŚLUBIE CIĘ NIE POLUBIĘ	41
NARCYZM TO NAPRAWDĘ PROBLEM	43
Początek	43
Diagnoza	44
Cienka granica	49
Klasyfikacja narcyzmu	50
Wielkie JA	51
Czy to psychopata?	55
Skąd się bierze narcyzm?	58
ŻYCIE Z NARCYZEM	63
Taki mąż to skarb	68
Klasyka gatunku	73
Jaszczurka i księżę	74
Zakończę znajomość, ale nikomu nie powiem	76
Porzucanie i wciąganie	78
Jeśli jesteś ofiarą	80
Ciemna triada	81

JESTEM NAJWAŻNIEJSZY, CZYLI RODZIC NARCYSTYCZNY	85
Matka od zawsze umierająca	86
Nieszczęśliwa	87
Umrę na twoim ślubie	88
Zasługiwanie	89
Panna Musieć	90
Brak czucia.	90
Dziewczyna o perłowym ciele.	92
Był w stanie załatwić wszystko, co chciał	92
Kolega z pracy	93
Krytyka	93
Ofiara, która wstaje z popiołów	94
Spotkanie po latach	94
Powstanie	95
Mały piesek	96
Zamiast pieska	96
Kwiaty na dzień mamy	97
NA SWÓJ OBRAZ	99
Jeszcze szkoła	103
Narcyz a płęć – rola matki	105
Najdoskonalszy	106
Najdoskonalsza	109
Psychologia self	115
ŻYCIE JAK TEATR	117
Miska z owocami	118
Smycz	118
Dlaczego mnie nie ratujesz?	119
Siostra	120
Rozpad	121
Chłopak z bujnymi włosami	121
Gitara i włosy	122
Spadkobierczyni królowej	123
Ujma na honorze	123
„Nie tak cię wychowałam”	124
Dzisiaj	125

182   Moje życie z narcyzem

Halo, tu jestem!	125
Znikanie	126
Zastugiwanie	126
Ucieczka	127
Król i jego dworzanie	128
Żal	128
Nie ma przyjaźni	129

KIEDY NIC NIE JEST PRAWDĄ 131

Bez wychylania się	131
Ten, który zna prawdę	133
Wolność za cenę królestwa	134
Co z ciebie wyrośnie?	136
Prawda o sobie	137
Niewidzialny	138
Ryzyko	139
Kiedy nic nie jest zdrowe	140

JĘŚLI DORASTAŁEŚ W RODZINIE NARCYSTYCZNEJ... 141

Samocena a poczucie własnej wartości	141
Życie na kłęczkach	142
Domowa trauma	144
Załamanie	145
Sen nocy krótkiej	146
Complex PTSD	147
Potrzeby emocjonalne	148
Schematy	149
Zamiennik	152
Gaslighting i nie tylko	153
Izolacja od rodziny	156
Sypiając z wrogiem	157

WZMACNIANIE WEWNĘTRZNEGO RODZICA

I WYCHOWYWANIE WEWNĘTRZNEGO DZIECKA 159

Komunikacja	161
Wychodzenie	163
Jak wyzdrowieć?	164

Narcyz na kozetce	166
Co mi się podoba	166
Co lubię	166
Bliscy.	167
Trójkąt	168
Praca	169
Dzieci	170
Świat nie jest taki zły	170
ODEJŚĆ? DLACZEGO? 171	
Pięć pytań „Dlaczego?”	172
Ćwiczenie	173
Odejść można tylko raz	175
Ćwiczenie	177